

**АКТУАЛЬНІ ТЕНДЕНЦІЇ ТА ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНИХ
МОДЕЛЕЙ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНІВ**

Свіденська Марія Сергіївна
аспірант

e-mail: svidenskaya@karazin.ua

ORCID ID: 0000-0003-3527-5453

Хрипунова Дар'я Михайлівна
аспірант

e-mail: khripunova.daria@gmail.com

ORCID ID: 0000-0003-2016-5120

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна
вул. Мירוносицька, 1, Харків, 61002, Україна

Важливість дослідження, науки та інновацій, як ключових чинників процвітання, набуває все більшої актуальності через те, що людство знаходиться на порозі нової хвилі трансформаційних нововведень, нової епохи, де цифрові технології все більше зближуються з фізичним світом. Існує гостра необхідність у визначенні пріоритетів у інвестиціях та заповненні прогалів у зв'язку з проривними інноваціями. Важливо сформувати регуляторні рамки, які заохочуватимуть, а не заважатимуть інноваціям, а також сприятимуть інноваційному та діловому середовищам бізнесу. Краще розуміння зміни динаміки науки, досліджень та інновацій та їх впливу на країну дозволить посилити реакцію на швидкозмінний світ, забезпечуючи цим своєчасне втручання у формування інноваційної політики. У статті окреслені сучасні тенденції та представлені основні риси зміни характеру інновацій: швидкість, складність, концентрація переваг, споживачі, витрати. Виявлені та розкриті найвпливовіші проблеми, що стримують інноваційний розвиток: апаратні рамки, заблоковані проблеми, неефективне багаторівневе управління. Сформовані переваги впровадження концепції смарт-спеціалізації у регіонах: дослідження нових ринків можливостей, формування легкого обміну знаннями між різними сферами знань, використання відповідним розмаїттям у сферах знань, спонукання до структурної перебудови економіки шляхом запровадження інноваційних практик в економіці та суспільстві. Розкриті особливості застосування впровадження моделі управління інноваційним розвитком на основі взаємодії Triple Helix, тобто синергії між усіма, пов'язаними з інноваціями сферами суспільної діяльності – дослідницькими установами, бізнесом, державними інститутами на регіональному рівні. Представлені соціальні інновації як інструмент реалізації складних міжсекторальних взаємодій у межах стратегій сталого розвитку та економічного зростання регіону.

Ключові слова: інноваційний розвиток, інноваційна політика, смарт-спеціалізація, соціальні інновації.

**АКТУАЛЬНЫЕ ТЕНДЕНЦИИ И ОСОБЕННОСТИ ПРИМЕНЕНИЯ ОРГАНИЗАЦИОННОЙ
МОДЕЛИ ОБЕСПЕЧЕНИЯ ИННОВАЦИОННОГО РАЗВИТИЯ РЕГИОНОВ**

Свиденская Мария Сергеевна
аспирант

e-mail: svidenskaya@karazin.ua

ORCID ID: 0000-0003-3527-5453

Хрипунова Дарья Михайловна
аспирант

e-mail: khripunova.daria@gmail.com

ORCID ID: 0000-0003-2016-5120

Харьковский национальный университет имени В.Н. Каразина
ул. Мירוносицкая, 1, Харьков, 61002, Украина

Важность исследования, науки и инноваций в качестве ключевых факторов процветания приобретает все большую актуальность из-за того, что человечество находится на пороге новой волны трансформационных нововведений, новой эпохи, где цифровые технологии все больше сближаются с физическим миром. Существует острая необходимость в определении приоритетов в инвестициях и заполнении пробелов, связанных с прорывными инновациями. Важно сформировать регуляторные рамки, поощрять, а не мешать инновациям, а также способствовать инновационной и деловой средам бизнеса. Лучшее понимание изменения динамики науки, исследований и инноваций и их влияния на страну позволит усилить реакцию на быстроизменяющийся мир, обеспечивая своевременное вмешательство в формирование инновационной политики. В статье обозначены современные тенденции и представлены основные черты изменения характера

інновацій: швидкість, складність, концентрація переваг, споживачі, витрати. Виявлені і розкриті проблеми з найбільшим впливом, які сдерживают інноваційне розвиток: апаратні рамки, заблокованість проблем, неефективне багаторівневе управління. Сформовані переваги впровадження концепції смарт-спеціалізації в регіонах: дослідження нових ринків можливостей, формування легкого обміну знаннями між різними сферами знань, використання відповідним різноманітністю в областях знань, пошук до структурної перебудови економіки шляхом впровадження інноваційних практик в економіці і суспільстві. Розкриті особливості застосування впровадження моделі управління інноваційним розвитком на основі взаємодії Triple Helix, тобто синергії між всіма, пов'язаними з інноваціями сферами суспільної діяльності – дослідницькими установами, бізнесом, державними інститутами на регіональному рівні. Представлені соціальні інновації як інструмент реалізації складних міжсекторальних взаємодій в рамках стратегій сталого розвитку і економічного зростання регіону.

Ключові слова: інноваційне розвиток, інноваційна політика, смарт-спеціалізація, соціальні інновації.

ACTUAL TRENDS AND FEATURES OF ORGANIZATIONAL MODELS OF PROVIDING INNOVATIVE DEVELOPMENT OF REGIONS APPLICATION

Mariia Svidenska

Post-graduate

e-mail: svidenskaya@karazin.ua

ORCID ID: 0000-0003-3527-5453

Daria Khripunova

Post-graduate

e-mail: khripunova.daria@gmail.com

ORCID ID: 0000-0003-2016-5120

V.N. Karazin Kharkiv National University

1, Mironositskaya Str., Kharkiv, 61002, Ukraine

The importance of the research, science and innovation as the key factors in prosperity is becoming increasingly relevant because humanity is on the verge of a new wave of transformational innovations, a new era in which digital technology is ever closer to the physical world. There is an urgent need to prioritize investments and to fill the gap with breakthrough innovations. It is important to formulate regulatory frameworks that will encourage, but not interfere innovation, and promote business innovation and business environments. A better understanding of the changes in the dynamics of science, research and innovation and their impact on the country will strengthen the response to a rapidly changing world, providing timely interference in the formation of innovation policy. The article presents the main features of nature of innovation changing: speed, complexity, concentration of benefits, consumers, costs. Identified and noted the most influential problems that hamper innovation development: hardware frameworks, blocked problems, inefficient multilevel governance. The advantages of introducing the concept of smart specialization in the regions are highlighted: the study of new market opportunities, the formation of easy knowledge sharing between different fields of knowledge, the use of appropriate diversity in the fields of knowledge, incentives for structural adjustment of the economy through the introduction of innovative practices in the economy and society. The innovation management model based on the interaction of Triple Helix, as synergy between all the innovation-related areas of social activity: research institutions, business, and government on regional level is presented. Social innovations as an instrument for implementing complex inter-sectorial interactions within the framework of strategies for sustainable development and economic growth of the region are noted.

Key words: Innovation Development, Innovation Policy, Smart Specialization, Social Innovation.

Постановка проблеми. Соціально-економічні перетворення та трансформаційні процеси, які відбуваються в національній економіці, неможливі без стимулювання інноваційного розвитку, що стає пріоритетним напрямком в умовах децентралізації державного управління та глобалізації економіки. Відповідно до значення глобального індексу інновацій Україна в 2018 р. займає 43 місце з 127 країн світу, що є кращим результатом за останні роки (у 2017 р. – 50 місце, у 2016 р. – 56 місце, у 2015 р. – 64 місце) [1]. На запит бізнесу урядом було створено Раду інноваційних технологій з метою надання рекомендації уряду України щодо високотехнологічних кластерів та екосистем, переробної промисловості та виробництва з високою доданою вартістю. Степан Кубив відзначив, що Кабінет Міністрів продовжить підтримувати стратегічне розвиток інноваційної діяльності для підтримки конкурентоспроможності України по сімох напрямках, серед яких енергетика та агропромисловість, авіаційне, судно- та ракетобудування, нанотехнології та робототехніка, медицина та фармацевтика, охорона навколишнього середовища [2]. У проекті Стратегії інноваційного

розвитку України на 2010–2020 роки, розробленій МОН України, виділяється 5 цільових сегментів, кожен з яких потребує власного підходу до регулювання: малі інноваційні підприємства та стартапи, середні і великі ІТ та R&D компанії, середні та великі промислові компанії, наукові установи, університети, та держава, але також доцільно включити до цього переліку регіон, як одного з визначальних учасників, що впливає на формування ефективної моделі сталого розвитку.

Незважаючи на розуміння важливості інноваційного шляху розвитку, механізми регіональної підтримки інновацій в Україні не мають достатньої дієвості, а практика діяльності підприємств свідчить про низку проблем у цій сфері та низку інноваційну активність, що не сприяє підвищенню конкурентоспроможності регіонів. Водночас глобальні фінансово-економічні впливи, територіальна конкуренція за ресурси та їх обмеженість підкреслюють потребу у застосуванні сучасних організаційних моделей забезпечення інноваційного розвитку регіонів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідження та інновації розглядаються як найважливіші фактори економічного та соціального процвітання. Їх вплив широко освітлений багатьма науковцями, що демонструє їх вирішальний внесок у сприяння економічному зростанню, створенню нових і кращих робочих місць, поліпшенню результатів охорони здоров'я. Теоретичні засади інноваційного розвитку та питання управління інноваційними процесами висвітлено у роботах таких науковців: М. Landabaso, С. Oughton, К. Morgan [5]. Зв'язок інновацій та потенціалу регіонів досліджені в наукових роботах А. Cornett [6], S. Kergroach, J. Pruess, S. Fraccola та В. Serve [7]. На природу та наслідки наукових досліджень впливає цілий комплекс довготривалих сил, таких як інформатизація, глобалізація, демографія, зміна клімату, який, з одного боку, формує інновації, а з іншого – визначає роль, яку дослідження та інновації грають у забезпеченні процвітання. Саме тому Організація економічного співробітництва та розвитку велику увагу приділяє дослідженням з питань інноваційного розвитку регіонів та становленню регіональних інноваційних систем. Однак, сьогодні теорія ще не дає достатніх відповідей щодо конкретних організаційних моделей забезпечення інноваційного розвитку регіону.

Метою цієї роботи є дослідження особливостей застосування організаційних моделей вирішення основних проблем регіональної інноваційної політики для формування пріоритетних шляхів розвитку регіонів.

Основні результати дослідження. Сьогодні в умовах швидкого розвитку інформаційних технологій та зростання ролі інтелектуальної праці, центрами формування простору стають території з найбільш придатними умовами для життєдіяльності людини. Людство отримує можливість заробляти гроші, отримувати освіту, сплачувати товари та послуги, не виходячи з власної домівки, що призводить до зміни центрів тяжіння людських, промислових, інфраструктурних ресурсів [3].

Підтримка інноваційного розвитку з боку держави має фокусуватися на створенні ефективної системи трансферу технологій задля своєчасної комерціалізації нових продуктів і налагодження їх поширення на ринку. У процесі формування сучасного середовища інноваційних знань і технологій важливо використовувати передовий світовий досвід, а також сприяти об'єднанню розрізнених зусиль окремих потенційних учасників інноваційного процесу на регіональному рівні. При цьому, вибудовуючи пріоритети інноваційного розвитку регіонів, необхідно зважати на фактори та проблеми, що формують цей стан.

Фактори, що викликають та живлять інновації та регіональний розвиток, все більше підвладні впливу глобальних світових факторів. Це зумовлено тим, що швидкоплинні зміни та розвиток суспільства окреслюють нові форми інновацій (рис. 1).

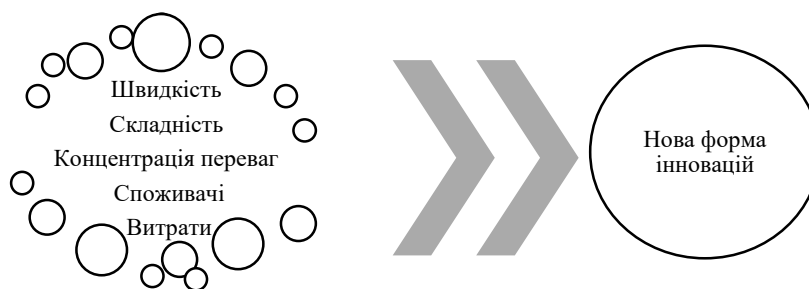

Рисунок 1 – Основні риси зміни характеру інновацій

До основних рис зміни характеру інновацій відносяться:

- швидкість: темпи змін в інноваціях різко прискорилися. Те, що було інноваційним, стає надзвичайно швидко неінноваційним;

- складність: інновації все більше стають результатом конвергенції між різними типами технологій з метою надання рішень для клієнтів. Повні переваги цих технологій не можуть бути отримані без використання інноваційної ділової практики, розвитку навичок, лідерства, бачення та брендінгу;

- концентрація переваг: переваги інновацій все більше зосереджуються в компаніях, які домінують на світових ринках, що концентрує продуктивність в конкретних фірмах, секторах та країнах, а також збільшення заробітної плати та створення робочих місць;

- споживачі: все більше споживачів вимагають рішення їх запитів, а не отримання продукту або послуги. Масове виробництво швидко змінюється на індивідуальні рішення. Масштабні ефекти стандартизації стираються. Споживачі все частіше стають чинниками інновацій, а не користувачами. Інновації стають дедалі більш індивідуалізованими та орієнтованими на споживача;

- витрати: важливість матеріального капіталу повільно згасає. Багато інновацій дозволило компаніям працювати за нульовою граничною вартістю [4].

При цьому існує «інноваційний парадокс», згідно з яким ті регіони, що мають більшу потребу в інноваціях, менш залучені до інноваційної політики через їх низький інституційний потенціал, внутрішні можливості та ресурси для використання [5].

Серед загальних проблем, які обмежують інноваційний розвиток країни, можна виділити найвпливовіші з них: апаратні рамки, заблоковані проблеми, неефективне багаторівневе управління (рис. 2).

Рисунок 2 – Основні проблеми регіональної інноваційної політики

Розв'язати заблоковані проблеми можна, поєднуючи локальні або регіональні, а також нерегіональні потоки знань та навчальних взаємодій, а також зосереджуючи політику на галузях діяльності на основі знань з гарним майбутнім ринковим потенціалом через розумні стратегії спеціалізації.

Прийняття відкритої перспективи для регіональної інноваційної політики потребує як вертикальної координації між різними рівнями втручання в політику, так і розробкою політики, що перетинає адміністративні кордони та налаштовується на функціональні регіони, тобто транскордонну інноваційну політику, що допоможе вирішити проблему апаратних рамок.

Неможливість досягти ефективного багаторівневого управління пов'язана зі слабким інформаційним обміном між рівнями управління, відсутністю спроможності на субнаціональному рівні розробляти та проводити політику, недостатністю фінансових ресурсів для деяких регіонів або об'єднаних територіальних громад, нездатністю вирішувати проблему розповсюдження програм, що походять з різних рівнів, та прогалин у розподілі обов'язків.

Підходи до управління інноваційною діяльністю мають акцентуватись на зміні вимог до формування обмежень, що не мають штучно стримувати ініціативу держави, науки та бізнесу у праві комерціалізації. Кращий світовий досвід свідчить, що ефективним розв'язанням цих проблем є

розбудова мережі на принципах кластерної організації. Вона є плацдармом для інтенсифікації процесів генерації ідей, зумовлює виникнення можливостей практичного використання передового досвіду.

Перш за все акцент зміщується на необхідність враховувати багаторівневу державну інноваційну політику, що відповідає європейським принципам, при цьому, доцільно врахувати можливості поширення інноваційних процесів поза межами наукових центрів та акцентувати увагу на інновації, як ключовому факторі формування добробуту та сталого розвитку територій. Європейські принципи стратегічного планування інноваційного розвитку орієнтовані на підтримку інновацій «знизу-вгору». Саме врахування кращого досвіду Європейського Союзу, де розвиток смарт-спеціалізацій став новою парадигмою інноваційної політики та підтримка стратегій розумних спеціалізацій, за допомогою яких економіка та безпосередньо регіони стануть конкурентоспроможними на глобальному рівні, можуть допомогти збільшити вплив досліджень та інновацій з метою залучення інвестицій у регіон. Розвиток смарт-спеціалізацій важливий для усунення прогалин у існуючих секторальних регіональних ланцюжках доданої вартості та підтримки міжнародного аспекту для інтеграції економіки України в глобальні ланцюжки вартості.

Ця концепція полягає в тому, щоб приділяє більше уваги інноваціям і має інноваційні стратегії розвитку, які зосереджуються на конкурентних перевагах регіону. Адже кожен регіон має конкретні активи, унікальні можливості та промислову політику, яка робить її відмінною від інших регіонів [6]. Отже, регіональне зростання є ендогенним явищем і це потрібно враховувати при розробці політики для сприяння розповсюдженню знань, інновацій та підприємництва.

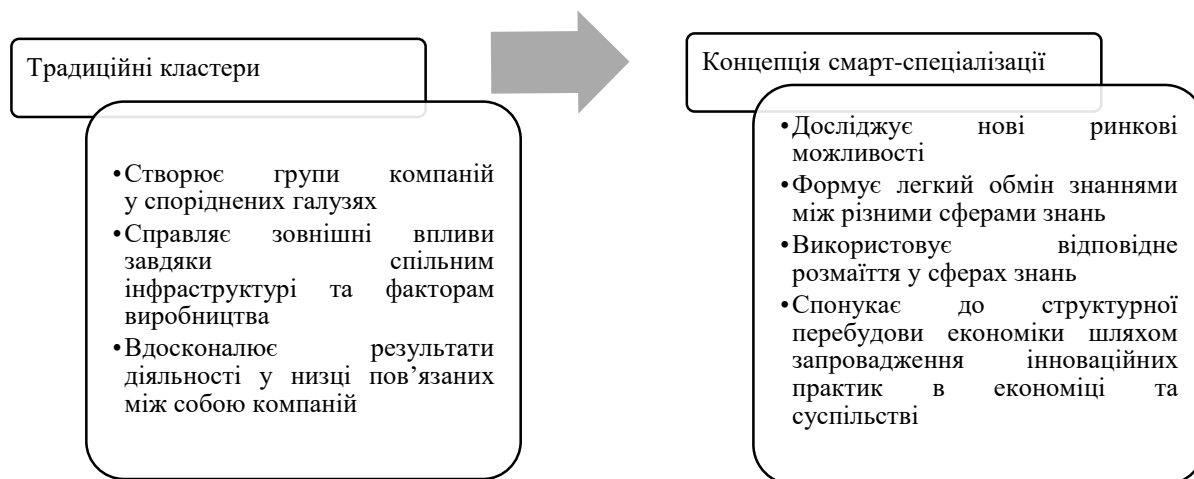

Рисунок 3 – Трансформаційний зв'язок між кластерною політикою та концепцією смарт-спеціалізації

Останнім часом країни ОЕСР йдуть шляхом реформування своїх національних кластерних стратегій, спрямованих на заохочення моделі розвитку кластерів та активізацію впровадження концепцій смарт-спеціалізацій на основі кластерних мереж, розташованих в різних областях та активних в різних галузях промисловості. Це відбулося, наприклад, у таких країнах, як Фінляндія та Німеччина (інтернаціоналізація провідних кластерів в рамках нової стратегії високих технологій). Елементи цього мережевого підходу часто включають посилення дослідницької складової кластерів та міждисциплінарних та міжгалузевих підходів [7]. Європейська Кластерна Обсерваторія Європейської Комісії проводить порівняльний аналіз для вивчення цієї динаміки на європейському рівні, що дає можливість дослідити зміни активності серед впроваджуваних ініціатив у сфері науки, технологій та промисловості (табл. 1).

З наведених даних можна зазначити найбільш активні напрями політик, серед яких найвагоміші коефіцієнти змін спостерігаються у кластерній та регіональній політиці, стратегії смарт-спеціалізацій та програмах, орієнтованих на ІКТ. Середня зміна показників серед всіх сфер впроваджуваних політик складає 35,1 %, в той час коли найбільша зміна показників – 60,8 %, а найменша зміна показників – 5,3 % (рис. 4).

Саме тому, враховуючи досвід країн ОЕСР, для України підкреслюється необхідність активних змін у кластерних та регіональних політиках, а також активізація впровадження стратегій смарт-спеціалізацій, як один з найбільш пріоритетних та ефективних шляхів розвитку регіонів.

Протягом останніх десятиліть спостерігається перехід від сприйняття інновацій, що обмежуються єдиним інституційним розвитком галузі, до інтеграційної взаємодії ключових учасників, що отримали назву Triple Helix. У цьому контексті інновації розглядаються як результат взаємодії всередині та між дослідницькими установами, бізнесом, державними інститутами, при цьому дослідницькі установи переходять від другорядної до первинної інституційної сфери та рівноправного партнера для промисловості, а уряд в свою чергу, займає провідну роль у впровадженні інновацій.

Таблиця 1 – Тенденції змін основних напрямків впроваджуваних політик країн ОЕСР у сфері науки, технології та промисловості у 2016 р.

Напрямок	Загальна кількість ініціатив, од.	Коефіцієнт змін (%)
Кластерна та регіональна політика	206	40,8
Стратегії смарт-спеціалізацій	93	38,7
Співпраця з мережами з МСП	102	33,3
Індустріально-наукова співпраця в галузі НДР	230	30,4
Секторально орієнтовані програми	1074	29,1
Біотехнологічні програми	108	37,0
Нанотехнологічні програми	64	31,3
Програми, орієнтовані на ІКТ	108	41,7
Всього	10 455	35,1

Джерело: побудовано автором за даними [8]

Зростаючу складність розповсюдження інновацій, де найбільш важливими є взаємодія, відображає наступне:

- перехід від слабо диференційованого інноваційного потенціалу до розумної спеціалізації регіонів з метою визначення конкретних регіональних конкурентних переваг та вкладання коштів у їх розвиток;
- створення консорціумів для поєднання та посилення сильних сторін, визначення лідерів;
- перехід від традиційної екзогенної стратегії розвитку та залучення дочірніх компаній багатонаціональних компаній в регіони, до ендогенного – на основі розвитку місцевого потенціалу та інвестування в місцеві таланти та інфраструктуру з метою посилення розвитку;
- перехід від інновацій, як специфічного для фірми процесу (особливо до великих фірм), залучаючи також малі та середні підприємства та безліч інших зацікавлених сторін;
- перехід від монодисциплінарних досліджень, окремих професій та лінійного професійного розвитку до багатопрофільних досліджень, професійного розвитку та професійної гнучкості;
- перехід від закритих до відкритих інноваційних систем, мереж, кластерів;
- перехід від потужних інноваційних стратегій зверху донизу до все більш важливих стратегій знизу-вгору.

Такі зміни тягнуть за собою не тільки різні механізми інституціональної реструктуризації джерел та шляхів розвитку інновацій, а також переосмислення основних моделей.

Але інноваційний розвиток неможливий без трансформації соціального середовища, тому чи не найголовнішим питанням України є ініціація та впровадження соціальних інновацій. За визначенням ОЕСР, соціальні інновації – це інновації, які стосуються змін у концепціях, процесах або продуктах, організаційних змін та змін у фінансуванні, а також можуть мати справу з новими відносинами між зацікавленими сторонами та територіями [9]. Вони сприятимуть підвищенню якості життя людей через визначення та надання нових послуг, а також впровадженню нових інтеграційних процесів на ринку праці, нових компетенцій та робочих місць, нових форм участі, як різноманітних елементів, що відображає дуальний підхід до розуміння соціальних інновацій, а саме, одночасного сприйняття їх як багаторівневого процесу і як результату різноманітних керованих соціальних змін, що збагачують продуктивні здібності людського капіталу.

Метою соціальних інновацій є якісний розвиток людського капіталу і його ефективне використання в економіці на основі створення кращих умов для задоволення актуальних соціальних потреб, розширення трудових можливостей людини на ринку праці, всебічного розвитку її здібностей, соціальної захищеності у сфері праці [10]. Соціальні інновації є важливим інструментом підвищення якості людського капіталу та дієвим засобом поліпшення умов його використання.

Рисунок 4 – Місце кластерних політик та стратегій смарт-спеціалізацій в змінах напрямків політик країн ОЕСР

Джерело: побудовано автором за даними [8]

Висновки Саме на рівні регіонів існують можливості для інноваційного зростання, але фактичне зростання буде залежати від того, наскільки добре регіон здатний мобілізувати свої активи, щоб повністю використати потенціал. Різницю в розвитку регіонів можна пов'язати з недосконалою роботою трьох творчих процесів: інновацій, впливом на підприємництво, тобто нових фірм, що створюють робочі місця, та інтернаціоналізацією. Важливою особливістю є те, що дані процеси не тільки сильно пов'язані з економічним зростанням, а також є ендегенними. Визнаючи важливість і взаємодію між усіма трьома творчими процесами для розвинених регіонів, акцент чітко перемістився на інновації як ключовий фактор створення подальшого добробуту та сталого розвитку.

Узагальнення аналізу тенденції інноваційного розвитку, дозволило констатувати те, що постійні зміни та незупинний розвиток суспільства потребують нових форм інновацій у зв'язку з прискореним темпом змін в інноваціях, їх складністю, концентрацією переваг у домінуючих світових компаніях, впровадженням індивідуальних рішень для споживачів та зниженням необхідності матеріального капіталу. Проблема обмеження інноваційного розвитку має вирішуватися за рахунок досягнення ефективного багаторівневого управління, відкритості до зовнішніх джерел знань та ідей, підтримки шляхів розвитку, спрямованих на майбутнє. Важливим є застосування організаційних моделей щодо подолання цих проблем, які включають в себе впровадження концепції смарт-спеціалізації для регіонів на основі моделі Triple Helix, що розглядається як результат взаємодії всередині та між дослідницькими установами, бізнесом, державними інститутами та зосередження і підтримку соціальних інновацій. Незважаючи на те, що в Україні впровадження концепції смарт-спеціалізації, моделі Triple Helix та напрями реалізації соціальних інновацій ще досить обмежені та потребують інформаційної, інституційної та фінансової підтримки, вони займають провідну роль у вирішенні проблем розбудови інноваційної інфраструктури регіону.

Література

1. The Global Innovation Index. Explore the interactive database of the gii 2018 indicators. URL : <https://www.globalinnovationindex.org/analysis-indicator> (дата звернення: 14.05.2018).
2. У проекті Бюджету-2018 ми заклали 50 млн грн. на фінансування підтримки інновацій // Урядовий портал. URL: http://old.kmu.gov.ua/kmu/control/uk/publish/printable_article?art_id=250421712 (дата звернення: 14.05.2018).
3. Родченко В. Б., Прус Ю. І. Теоретико-методичні засади розвитку регіонального економічного простору в умовах трансформаційних зрушень. *Соціальна економіка*. 2016. № 2. С. 46–53.

4. Innovation Performance, Science, Research, EU 2018. Strengthening the foundations for Europe's future. URL : https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/rec-17-015-srip-report2018_mep-web-20180228.pdf (дата звернення: 14.05.2018).
5. Landabaso M., Oughton C., Morgan K. Learning regions in europe: theory, policy and practice through the ris experience. 3rd International Conference on Technology and Innovation Policy: Global knowledge Partnerships, Creating value for the 21st Century. Austin, USA (August 30 – September 2, 1999), 1999. P. 10–11
6. Cornett A.P. A new regional balance: Regional specialization and growth: An analysis of spatial divergence. 55th Congress of the European Regional Science Association (25-28 August 2015). Lisbon, Portugal, European Regional Science Association (ERSA), Louvain-la-Neuve, 2015. P. 44–49.
7. Kergrach S., Pruess J., Fraccola S., Serve B. Measuring some aspects of the policy mix: exploring the EC/OECD International STI Policy Database for policy indicators. OECD Science, Technology and Industry Working Papers. 2016. P. 11–13.
8. Science, Technology and Industry Outlook 2016. Paris: OECD Publishing, 2016. URL : www.innovationpolicyplatform.org (дата звернення: 14.05.2018).
9. Perspectives on Global Development 2012: Social Cohesion in a Shifting World, OECD Publishing. URL : http://dx.doi.org/10.1787/persp_glob_dev-2012-en (дата звернення: 14.05.2018).
10. Семикіна А. В. Управління соціальними інноваціями в контексті завдань ефективного розвитку та використання людського капіталу. URL : <http://ir.kneu.edu.ua/bitstream/2010/5264/1/377-384.pdf> (дата звернення: 14.05.2018).

References

1. www.globalinnovationindex.org. (2018). Global innovation index. Explore the interactive database of the gii 2018 indicators. [online] Available at: <https://www.globalinnovationindex.org/analysis-indicator> [Accessed 14 May 2018].
2. Old.kmu.gov.ua. (2017). In the draft budget of 2018, we have invested UAH 50 million to finance innovation support [“U proekti Byudzhetu-2018 my` zaklaly` 50 mln grn. na finansuvannya pidtry`mky` innovacij”]. [online] Available at: http://old.kmu.gov.ua/kmu/control/uk/publish/printable_article?art_id=250421712 [Accessed 14 May 2018].
3. Rodchenko V.B., Prus Yu.I. (2016). Theoretical and methodical principles of development of the regional economic space in the conditions of transformational shifts [“Teorety`ko-metody`chni zasady` rozvy`tku regional`nogo ekonomichnogo prostoru v umovax transformacijny`x zrushen`”]. *Social Economics*, 2, pp. 46–53.
4. Ec.europa.eu. (2018). Strengthening the foundations for Europe's future. [online] Available at: https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/rec-17-015-srip-report2018_mep-web-20180228.pdf [Accessed 14 May 2018].
5. Landabaso, M., Oughton, C. and Morgan, K. (1999). Learning regions in europe: theory, policy and practice through the ris experience. 3rd International Conference on Technology and Innovation Policy: Global knowledge Partnerships, Creating value for the 21st Century. Austin, USA (August 30 – September 2, 1999).
6. Cornett, A.P. (2015). A new regional balance: Regional specialization and growth: An analysis of spatial divergence. 55th Congress of the European Regional Science Association (25-28 August 2015). Lisbon, Portugal, European Regional Science Association (ERSA), Louvain-la-Neuve.
7. Kergrach, S., Pruess, J., Fraccola, S. and Serve, B. (forthcoming). (2016). Measuring some aspects of the policy mix: exploring the EC/OECD International STI Policy Database for policy indicators. OECD Science, Technology and Industry Working Papers.
8. OECD. (2016). Science, Technology and Industry Outlook 2016. Paris: OECD Publishing. [online] Available at: www.innovationpolicyplatform.org P.10-11 [Accessed 14 May 2018].
9. OECD. (2012). Perspectives on Global Development 2012: Social Cohesion in a Shifting World. [online] Available at: http://dx.doi.org/10.1787/persp_glob_dev-2012-en [Accessed 14 May 2018].
10. Semikina, A.V. (2010). Management of social innovations in the context of tasks of effective development and use of human capital [“Upravlinnya social`ny`my` innovaciyamy` v konteksti zavdan` efekty`vnogo rozvy`tku ta vy`kory`stannya lyuds`kogo kapitalu”]. [online] Available at: <http://ir.kneu.edu.ua/bitstream/2010/5264/1/377-384.pdf> [Accessed 14 May 2018].